

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΒΑΤΟ, 27 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 532

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΙΚΗΤΑΣ ΑΝΤΡΗΣ. Γρουσουζινί (τέλος).
ΜΑΡΙΝ ΖΑΜΠΙΑ. Στην άμμουδιά.
ΘΕΟΒΡΑΣΤΟΣ. Χαρακτήρες.
Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ. Η έκκλησίαι που ήμίμαξε.
ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. Χινόπορο.
ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Η παταδιά του Δοξίτου.
Β. ΟΥΓΚΩ. Ρουί - Βλάς.
Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ. Λουλουδίνη πορφύρα.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. — ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ. — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩ-
ΜΗ. — Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΠΑΠΑΔΙΑ ΤΟΥ ΔΟΞΑΤΟΥ

Τῆς σφάξανε τὸν παπά της οἱ Βούργαροι τῆς ἀτιμάσανε τὰ κοριτσιάκια της καὶ τῆς τὰ σφάξανε. Κι ὄλ' αὐτὰ μπρὺς στὰ μάτια της. Καὶ ἡ ἴδια γεύτηκε τὸ Βουργάρικο πολιτισμὸ — μὴ θεωρεῖτε ! Καὶ τώρα κεῖ, σὲ μιὰ μάντρα, στὸ τέλος τῆς ὁδοῦ Τιμολέοντα, στριμωγμένη σὲ μιὰ καλυβούλα, μὲ τὴ γριά μάννα της καὶ καὶ μὲ τὰ δυὸ της τάγοράκια, ποὺ ἀπὸ θάμα γλύτωσαν τὸ Βουργάρικο λεπίδι, τὴν ἀνακάλυψε — ποῖός ἄλλος ; — ὁ Μαιτσούκας.

Τὴν ἀνακάλυψε — καὶ σώνει. "Ἄν τῆς ἔδωσε νὰ φάει, ἂν τῆς πῆγε χορήματα, ἂν τῆς ἔταξε πὼς θὰ προστατέψει τάνηλικα παιδιὰ της, δὲν ἔχει καμιά σημασία. Σώνει ποὺ τὴν ἀνακάλυψε, ποὺ πόνεσε, ποὺ δάκρυσε, ποὺ τῆς χάρισε τὴν ἐλπίδα.

Ναί, ἔτσι εἶναι. Καὶ φιλώντας τὸ λευκὸ καὶ τίμιο χέρι του ἡ παπαδιά τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ πνιγμένη :

— Σὲ λόγου σου ξαναβροῖκα τὸν παπά μου !

Ὁ Μαιτσούκας καὶ δώ, ὅπως καὶ σὲ κάθε ἄλλη παρόμοια περίσταση, ἀναπληρώνει τὴν ἐπίσημη πολιτεία. Σωστότερα, τὴ συμπληρώνει. Γιατί ἡ Πολιτεία, πολλές φορές, δὲ βλέπει καὶ δὲν ἀκούει. Ὅχι ἀπὸ ἀστοργία, μὰ ἀπὸ τίς ἄλλες πολλές φροντίδες της. Καὶ ὁ Μαιτσού-

κας τότε τῆς χορησιμεύει γιὰ λαγωνικό. Ὅσμιζεται, ψάχνει, ξετροπώνει. Καὶ λέει, πότε στὴν Πολιτεία, πότε στὴν Κοινωνία, ἀνάλογα μὲ τὴν περίσταση :

— Νά, αὐτὸ εἶναι τὸ χρέος σου !

...Τὸ βράδι τῆς ἴδιας μέρας, ποὺ μὲ πῆγε στὸ καλύβι τῆς παταδιάς, ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ ψήφισε τὴ σύνταξί του.

— Νά, τὸ δῶρο, συλλογίστηκα, τῆς παταδιάς τοῦ Δοξάτου !

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΡΟΥΪ - ΒΛΑΣ

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία παίχτηκε ἀρκετὲς βραδιὲς στὴ σκηνὰ τοῦ θεάτρου τῆς δας Μαρίκας Κοτοπούλη, μὲ πρωταγωνιστὴ τὸν ἀξιοκαλλιτέχη Μήτσο Μυράτ, ὁ Ρουί-Μπλάς τοῦ Οὐγκώ. Ἡ μετάφραση, στὴ ζωντανή μας γλώσσα, ποὺ καθιερώθηκε πρὶν γλώσσα τῆς σκηνης, σκαντάλισε τὰ γνωστὰ καθαρευουσιάνικα τυφλοπόντικα, ποὺ βγήκανε σὲ κάπια φημερίδα καὶ ψέξανε τὸ θίασο Κοτοπούλη γιὰ τὴν ἱεροδύλινε, λέει, παίζοντας τέτια μετάφραση, κι ὄχι μιὰ ἄλλη μακαρονίστικη καὶ μακαρονίστικη σὲ ὑπερκαθαρεύουσα καμωμένη.

Ἄν ἱεροσύλησε ὁ θίασος, τὸ βλέπετε ἀπὸ τὸ κομμάτι οὗτὸ ποὺ δημοσιεύουμε σήμερα καὶ λυτοῦμαστε ποὺ δὲν ἔχουμε προχειρὴ καὶ τὴ μακαρονίστικη μετάφραση, ποὺ λιβανίζει ὁ κ. Ἀμπελιάς, διὰ νὰ δημοσιέψουμε τὸ ἀντίστοιχο κομμάτι πλάι της.

Ἡ Β' ΣΚΗΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ Γ' ΠΡΑΞΗ

ΡΟΥΪ - ΒΛΑΣ. — Καλὴν ὄρεξη, Κύριοι !

(Ὅλοι γυρίζουν. Σιωπὴ ἀπὸ ξάφνημα καὶ ἀνησυχία. Ὁ Ρουί-Βλάς σταυρώνει τὰ χέρια καὶ ἔξακολουθεῖ κοιτάζοντάς τους κατὰματα.)

Ἄδέκαστοι Ὑπουργοί !

Σύμβουλοι ἐνάρετοι ! Μ' αὐτὸν λοιτὸν ἔσεῖς τὸν τρόπο ὑπηρετεῖτε, κλέβοντα; τὸ σπ'τι, ποὺ σῖ; τρέφει !

Χωρὶς νὰ κοκκινίζετε, διαλέξατε τὴν ὥρα, τὴ μαύρην ὥρα ποὺ θρηνεῖ, στὸ ψυχομικτὸ της, ἡ Ἰσπανία ! Ἄλλη δουλειὰ ἔδω καὶ ἄλλη φροντίδα δὲν ἔχετε ἀπ' τὴν τσέπη σας λοιπόν, κ' ὕστερα... δρόμο ! Ἀτιμασμένοι ! Τὴ στιγμὴ, ποὺ ἡ χάρη σας πεθώνει, οἱ νεκροθάφτες της ἔσεῖς τὴν κλέβετε στὸ μνήμα.

— Κοιτάξτε ὁμως γύρω σας, κοιτάξτε καὶ νεραλιτὲς ! τὸ μεγαλεῖο, ἡ ἀρετὴ τῆς Ἰσπανίας, ἔλα,

πάνε, χαθήκαν. Χάθηκε και ἡ Πορτογαλία,
 κ' ἡ Βραζιλία ἀπ' τὸν καιρὸ Φιλίππου τοῦ τεταίτου,
 ἀνυπεράσπιστη. Καὶ τί νὰ πρωτοθυμηθοῦμε ;
 Οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Ὀλλανδοὶ μοιράζονται τὴ χώρα,
 ἡ Ρώμη σᾶς ἑξαπατᾷ καὶ ἡ Γαλλία τώρα
 προσμένει τὴν περίστασιν νὰ σᾶς ριχθῆ. Ἡ Αὐστρία
 στήνει καρτέρι γύρω σας. Κι' ὁ Βαυαρὸς Ἰνφάντης
 ψυχομαχᾷ, τὸ ξέρετε. Τί γιατρεία θὰ βροῦμε ;
 Τὸ Κράτος εἶναι ἀνίκανο, φτωχὸ ἀπὸ στρατιωτῶτες
 καὶ χρήματα. Στὴ θάλασσα, ποῦ τοῦ Θεοῦ ἡ ὀργὴ
 τὴ συνταράζει, χάσαμε τριακόσια πλοῖα, χῶρια
 ἀπ' τὶς γαλέρες. Κ' ἔχετε τὸ θάρος ! Γιὰ σκεφθῆτε.
 Σὲ εἴκοσι χρόνια, Κύριοι — σωστὰ λογαριασιμένα —
 ὁ ἄμοιρός μας ὁ λαὸς, φτωχός, γονατισμένος
 ἀπὸ τοὺς φόρους τοὺς βαρεῖς, γιὰ σᾶς, γιὰ τὶς χαρὲς σας
 καὶ γιὰ τὶς παλλακίδες σας, ἴδρωσεν ὡς τὰ τώρα
 τρακόσα ἑκατομύρια χρυσάφι. Δὲ σᾶς φτάνουν
 αὐτὰ κι' ἀκόμα θέλετε ; Ἀκόμα, ὁ ἄρχοντας μου ;
 Ἀλήθεια, ντρέπομαι γιὰ σᾶς. Βόθρη τὴν Ἰσπανία
 τὴν κάνατε, ποῦ ἀδειάζουνε τὶς βρωμὲς τοὺς τὰ ἔδνη.
 Ληστεῖς στοὺς δρόμους τρέχουνε. « Βοήθεια ! » ὀλοῦθε
 κράζον
 τὶς νύχτες. Χτὲς μὲ κλέψανε τὸν ἴδιο ἐμένα, δίπλα
 σ' ἓνα γεφύρι. Κ' ἡ μισὴ Μαδριτὴ κλέβει τώρα
 τὴν ἄλλην. Ὅλοι οἱ δικαστῆς ἀγορασιμένοι ! Ὅλοι
 οἱ στρατιῶτες ἀπλήρωτοι, οἱ νικητῆς τοῦ κόσμου !
 Ποῦ εἶν' ὁ Στρατὸς, ὁ ἔνδοξος Στρατὸς τῆς Ἰσπανίας ;
 Ἐξῆ χιλιάδες ὄλοι τους, ξυπόλυτοι, ζητιάνοι,
 βουνίσιοι, Ἑβραῖοι, μαζέματα, ντυμένοι στὰ κουρέλια
 Ἄλλοίμονο ! Κ' ἡ χωριατιά τοῦ Βασιλιᾶ τὸ ἀμάξι
 καθὼς περνᾷ, τὸ προβοδαίει μὲ τὰ βρωμολογὰ της !
 Κι' αὐτὸς, στὸ πένθος τὸ βαρὺ, στὴ θλίψη βουτηγμένος,
 μονάχος στὸ παλάτι του, μαζῆ μὲ τοὺς νεκροὺς του,
 σκύβει τὸ μέτωπο βροῦ, κάω ἀπ' τὰ συντρίμια
 τῆς Αὐτοκρατορίας του. Ἡ φτέρνα τῆς Εὐρώπης
 τσαλαπατεῖ τὴ χώρα μας, ποῦ εἶταν λαμπρὴ ὡς τώρα
 πορφύρα καὶ κατάντησε σὴν ταπεινὸ κουρέλι

— Σὰρλ-Κέν, μέσα στὸ μνήμα σου, μεγάλη Αὐτοκράτωρ
 Τί περιμένεις στῆς νεροπῆς τὰ μαῦρα τοῦτα χρόνια ;
 Σήκω καὶ κοίτα γύρω σου ! Οἱ τιποτένιοι τώρα
 βάζουνε κάτω τοὺς καλοὺς κ' ἡ Αὐτοκρατορία,
 ποῦ τὴν τρομάρα ἔσπερνε παντοῦ, γέρνει στὸ χῶμα.
 Ὡ Σὰρλ-Κέν, τὸ χέρι σου τὸ δυνατὸ ποῦ εἶναι ;
 Ἢ Ἰσπανία χάνεται, ἡ Ἰσπανία σβύνει !
 Κοιμάσαι ἀκόμη γίγαντα ; Τὸ σκῆπτρο σου πουλιέται
 δρόμι μὲ δρόμι κι' ὁ Ἄετὸς ὁ Αὐτοκρατορικός σου,
 ὅπου τὸν κόσμον σκέπαζε μὲ κεραυνοὺς καὶ φλόγες,
 τώρα φτωχὸ πουλερικό, τὸν μᾶθησαν καὶ βράζει
 στὴν ἀτιμὴ τους χύτρα.

Β. ΟΥΓΚΩ

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΓΡΟΥΣΟΥΖΙΑ (*)

Τ' ἀποχειρετίσματα βάσταξαν ὡς τὰ μεσάνυχτα,
 ἐρροῦφηξαν ἀκόμα κανένα τόννο κρασί ὁ καθένας, καὶ
 ἔτσι ὅταν πῆ ἀπὸ τὴν γαλῆ νὰ μποῦν στὸ καϊκι, εἶταν
 καὶ οἱ δυὸ σταφίδα ἀπ' τὸ μεθύσι.

— Τὸ ἓνα ἄλλο ἓνα, ἐπιουρμούριζε ὁ ἔμπορος σαμα-
 παλεδάροντας σὴν βάρκα σὲ φουρτούνα.

— Γρουσουζιά. Νὰ διῆς σοῦ λέω πὼς θάναϊ γρου-
 σουζιά, ἐκοπάνιζε ἔλη τὴν ὄρα ὁ Τσαλίκας.

Τὸ καϊκι μὲ τὰ παννιὰ ἀπλωμένα κ' ἔτοιμο, ἐμοια-
 ζε μὲ πελώριο θαλασσοπούλι, ποῦ ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ
 μόλις, εἶχε σταθῆ ἐκεῖδᾷ στὴν κοιμισμένη θάλασσα
 κ' εἶχε ἀκόμα τὶς φτεροῦγες ἀνοιχτές.

Ἐφώνηξαν τὸ μούτσος τὸ Νικολό, καὶ τοὺς πῆρε
 μέσα μὲ τὴ βάρκα.

Ὁ Τσαλίκας ἔπιασε τὴν κουπαστὴ κι' ἀνέδηκε μό-
 νος του, ἡ θάλασσα κ' ἡ μυροδιὰ τοῦ κατραμιοῦ τὸν
 συνέφερε, τὸν ἔμπορα ἔμω; τὸν σύρανε σὴν τσουδά-
 λι, καὶ τὸν ρῆξανε στὴν τρύπα τῆς πρῶμνης, ποῦ τὴ
 λένε στὰ μικροκάϊκα *κάμαρα* !

— Βίρα παιδιά, ἐφώνηξε ὁ καπετάνιος, ρῆχνον-
 τας καὶ τὸ φέσι του στὴν κάμαρα, καὶ πιάνοντας μὲ
 τὴ ζώνη τὴν κόψα τῆς βράκας.

Ὁ μούτσος μαζῆ μὲ τὸ ναῦτι, τὸ Σκανναξῆ, ἓνα
 βλαστημιάρη γέρο, ἄρχισαν μὲ τὰ χέρια νὰ τραβοῦν
 τὴν καθένα τῆς ἀγκουρας. Ὁ Τσαλίκας ἐπῆρε στὸ
 χέρι τὴ σκόττα, καὶ τίρα—μῆλα ἄρχισανε βόλτες γιὰ
 νὰ ξεμπουκάρουν ἀπ' τὸ λιμάνι.

Ἡ νύχτα εἶταν ἀρκετὰ σκοτεινὴ, εἶχε γύρει τὸ φεγ-
 γάρι καὶ στὸ μεγάλο κόλπο τοῦ λιμανιοῦ δὲ φαίνοντα-
 νε καμμιά ἄλλη ζωὴ. Στὸ βάθος μόλις ἀσπρίζανε κά-
 τι σπιτάκια χωρὶς κανένα φῶς.

Κάπου καὶ ποῦ, κανένα καραδόσκυλο, ἀπ' τὰραγ-
 μένα καϊκια ἐγαύγιζε, καὶ ἀπαντοῦσε βραχνὰ—βραχνὰ
 ὁ Λύκος τοῦ Τσαλίκας, ποῦ εἶχε σκαρφλώσει στὴν
 πλώρη κ' εἶχε κρεμασμένα ὄξω ἀπ' τὴν κουπαστὴ τὰ
 μπροστινὰ του πόδια.

Εἶχαν φτάσει πῆ στὸ στόμα τοῦ λιμανιοῦ, μὲ
 βόλτα ἀκόμα καὶ θὰ ξεμπουκάρανε. Τὸ ἀεράκι ἐσου-
 ρωνε, σφυρίζοντας ἀπ' τὰ τριγύρω βουνά, καὶ τὸ καϊ-
 κι μὲ γοργάδα ἔκοβε τὶς βόλτες του. Τὴ στιγμὴ ἐκεῖ-
 νη ἔμπαινε στὸ λιμάνι μὲ ἀτμοτελωνίδα. Μόλις τὴν
 εἶδε ὁ μούτσος ποῦ εἶχε τὸ νου τοῦ στὸ φλόκκο, φῶ-
 ναξε ἀπ' τὴν πλώρη :

— Ὅρτσα καπετάνιο, ὄλο ὄρτσα, θὰ πέσουμε ἀ-
 πάνου στὸ κεράδι.

(*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στὸ περασμένο φύλλο.

— Που τὸ θωρεῖς μωρὲ τὸ καρδί; εἶπε ἐκεῖνος μεθυσμένος ἀκόμα, στὸν ὕπνο σου γιὰ Ἄλλὰ δὲν εἶχε τελειώσει κ' ἕνας βρόντος δυνατὸς ἀκούστηκε, τὸ καὶ τραντάχτηκε καὶ ὁ Τσαλίκας πού εἶταν ξένοιαστος στὸ τιμὸν, βρέθηκε στὴ θάλασσα. Ὁ «Ἄντρονίκος» εἶχε τρακάρει τὴν ἀτμοτελωνίδα στὸ στρίψιμο—μάσκα μὲ μάσκα—καὶ ὅσο νὰ τὸν κυβερνήσουν εἶχε φτάσει στὴ στεριά, αὐλάκωσε ὁ καλὸς σου βαθεῖα τὴν ἄμμο κ' ἔγειρε μὲ τὰ παννιά ἀνοιχτά.

Ὁ ἔμπορος τίποτα δὲν εἶχε πάρει χαμπάρι.

— Ξυπνάτε μωρὲ τὸ γρουσουζή, ἀπ' τὴν κάμαρα, ἐφώναξε ὁ Τσαλίκας, πού ἔρχονταν κολυμπώντας. Μὲ χαντάκωσε ὁ μαγαρισμένος μὲ τὰ κλάμματά του.

Ἄλλὰ δὲν εἶταν ἀνάγκη νὰ πειραχτῆ κανένας γι' αὐτὸ, τὸ τρακάρισμα κ' οἱ φωνὲς εἶχαν ξυπνήσει ἐπιτέλους καὶ τὸν κύρ Γεώργη, ὁ ὅποιος ἅμα ἄρχισε νὰ ξεθαμπώνη τὸ μυαλό του, καὶ συμπέρανε πὼς δὲ θάχε μείνει οὔτε μιὰ στάμνα γερῆ στ' ἄμπάρι, καὶ πὼς ἔλα τὰ ἐνειρά του σβύσανε μὲ μιὰς, ἄρχισε νὰ σκούζη καὶ νὰ τραβάη τὰ μαλλιά.

— Σκασμὸς γρουσουζή, εἶπε μὲ θυμὸ ὁ Τσαλίκας σὰν βγήκε πιὰ ἀπ' τὸ νερὸ καὶ τινάζοντανε σὰ βρεμμένος σκύλος. Δὲ στάλεγα;

Τὸν ἔμπορα τὸν ἄγγιξε ὡς τὴν καρδιά ἢ προσβολή. Καταστράφηκε ὁ ἄνθρωπος, νὰ τὸν βρίζουν κιόλας; Ἄ! αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ἀνεχτῆ. Ἐγύρισε λοιπὸν καὶ φώναξε κατὰμουτρα τοῦ Τσαλίκας:

— Ἐγὼ μωρὲ γρουσουζής; ἢ ἐσὺ πού φίλησες μπροστὰ στὰ μάτια μου τὴ Λαμπάδαινα, χήρα γυναίκα! Ἄντε τώρα νὰ τὰ ξεμπερδέψης μὲ τὸ κουδέρο.

ΝΙΚΗΙΤΑΣ ἈΝΤΡΗΣ

ΛΟΥΛΟΥΔΙΝΗ ΠΟΡΦΥΡΑ

Ἀνάμεσα ἀπ' τὰ μεταξένια
τὰ κρόσια τῶν ματιῶν σου, ὡς τὰ φῶτα!
τὰ φῶτα ἐκεῖνα τὰ μενεξεδένια,
ποὺ ἐσὺ δωρεῖς μου περισσά,
ἴπως στὸ ρόδο τὰ χρυσά
φιλιὰ χαρίζει ὁ ἥλιος.
Μέσ' στὴ ζωὴ μου,
οὐ στὴ δροσιά τοῦ ἀνθού ἕνα πεταλούδι
ἔλα καὶ λούσου,
νὰ χαϊδεύει με τὸ χνούδι
τοῦ ρόδινου χαμόγελοῦ σου
κ' ἔτσι μαζί νὰνθοβολήσουμε.
Καὶ σὰ φυλλορροήσουμε
θιανά στολίσουμε τὰ χῶματα
μὲ μιὰ λουλούδινη πορφύρα

Μ. ΦΙΑΛΙΝΤΑΣ

ΧΙΝΟΠΩΡΟ

Σκέλεθρα τὰ κλαδιά... κ' εἶναι σὰ χέρια
σὲ στάση ἀπελπισιάς κ' εἶναι ξερά
κ' εἶναι σὰν ἄρπες πού ἀπαλά τ' ἀγέρια
κρούουν γιὰ νὰ θρηνηθῶν μιὰ χαρά!

Κ' εἶναι ἡ ζωὴ φευγάτη κ' ὄλα ρέβουν
κ' εἶναι ἡ αὐγὴ σὰν ὄνειρο θολή
κ' ὄλο οἱ νεράιδες τοῦ νοτιᾶ χορεύουν
κ' ἄγια εἶναι ἡ θλίψη γύρω, σιωπηλή.

Σκέλεθρα τὰ κλαδιά κ' ἀποκοιμίζου
τοὺς ἥσκιους τοὺς στὰ βάθη τῶν νερῶν,
καὶ πέρα οἱ νεραϊδόκρηνες τονίζουν
τὴν προβοδία τῶν φύλλων τῶν νεκρῶν!

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ

Σ' ἄμμο καρτὴ τὰ πόδια τοὺς πατοῦνε
ἄσπρα κοριμὰ χυτά, σὰ λαξεμένα
σὲ μάρμαρο Πεντέλης, διηρασιμένα
δροσιὰν ἀπὸ τὴ θάλασσα ζητοῦνε.
Καὶ πέφτουν μέσ' στὸ κῆμα καὶ βοῦτοῦνε,
καὶ μὲ φιλιὰ μοσχῶτα ἀφρολουσιμένα
τὰ δέχονται τὰ γαλιζοβαμμένα
νερά, ποὺ λάμπες ἄστρινες πετοῦνε..
Μέσα σὰ φέγγη μέσ' στὴ γαλανάδα
τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν κυμάτων
πίσο ὄμορφη σφαντᾶς, ὡς θεῖα γυμνάδα
— τῶν πλιστικῶν κοριμῶν τῶν γιομάτων
ποὺ μέσ' στὴ φύση ἐλεύτερα τρυφοῦνε
κ' ὡς τὴν ψυχή τὸ φῶς γλυκοροφοῦνε!..

ΜΑΡΙΑ ΖΑΜΠΙΑ

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΥ ΡΗΜΑΞΕ

Οὔτε στο Βέλγιο περὰ κ' οὔτε στη Γαλλία
Κι' οὔτε σε μιὰ μεριά κ' οὔτε σε μιὰ ἄλλη χώρα
Δε θαβρεῖς τὴν τρανὴ, πανωριανὴ ἐκκλησία
Ποὺ του κακοῦ πολεμοῦ ρημάξεν ἡμπορα

Μεσ' στὴν καρδιά του ἀνθρώπου, μεσ' στα τρισημάδα του
Βαγγελία, θηματα, σταυροί, χρυσαφια, ασημια
Καὶ δισκοποτηρα, κ' εἰκονες αγίες —κατου!
Βαθια μεσ' στὴν καρδιά μας τα τρανα συντριμια ..

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομὴ χρονιάτικη : Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10. Γιὰ τὸ ἔξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50.—Γιὰ τὶς ἐποχικὰς δεχόμεστε καὶ τρίμηνας συντρομῆς (3 δρ. τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂν δὲν πληρώσει τὴ συντρομὴ του.

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πωλοῦνται ἐν ἐπιπλέοντι μᾶς διὰ τὴν τιμὴν.

Βγαίνει ἐπὶ τὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίονα, καὶ στὶς ἐπαρχίας ἐν τῇ πραχτορεία τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΙΑ

ΣΤΗΝ πρώτη συνεδρίαση τῆς Βουλῆς ὁ κ. Πρόεδρος «ἀνακοινεῖ ὅτι ὁ ἐν Παρισίοις καθηγητὴς τῆς Νεοελληνικῆς κ. Ψυχάρης ἐδῶρθε πολυτιμοτάτην βιβλιοθήκην εἰς τὴν Βουλὴν, ἀποτελουμένην ἐκ 19 χιλιάδων τόμων, διὰ τὸ ὅποιον τὸ προεδρεῖον ἔσπευσε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν δωρητὴν.»

Αὐτὸ δὲ μᾶς ἔκαμε καμιά ἐντύπωση. Ὁ Ψυχάρης ἐδῶρθε ἐν ἑθνος κατὰ τὸ πολυτιμὸν ἀπὸ τῆς βιβλιοθήκης του : τῆς Σκέψης του καὶ τῆς ἐργασίας του. Ὡστόσο ἔπρεπε, φαίνεται, νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸ γιὰ νὰ χαρακτηριστοῦν «πολύτιμοι αἱ ἐργασίαι τοῦ Ἑλληνος γλωσσολόγου» ἀπὸ τὴν «Ἔστία» πού, ἀντιπροσωπεύοντας τὸ συντηρητικὸ καὶ φρόνιμον στοιχεῖον τοῦ τόπου μας, ἔκρινε ὡς τῶρα πάντοτε μ' ἐπιφύλαξιν, καμιά φορὰ καὶ μὲ εἰρωνίαν, τὴν ἐργασίαν του.

Ἀξίζει νὰ τυπωθῶν ἐδῶ ὅσα ἔγραψε ἡ «Ἔστία» ἐπὶ τὴν περυσινήν Πέμτην :

«Ἡ Βουλὴ ἤκουσε χθὲς μετ' εὐγνωμοσύνης ἀναγγελουμένην διὰ στόματος τοῦ Προέδρου αὐτῆς σπουδαιωτάτην πρὸς τὸ ἔθνος δωρεάν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ κ. Ψυχάρης, ἀποτελουμένης ἐκ δεκαεῖν ἑξα χιλιάδων τόμων.

Ἐπιστήμων ὅπως ὁ κ. Ψυχάρης, ἰσχυρῶς ἀγαθὸς εἰς ἐιδίκα μελέτας, κατήρτισε τὴν βιβλιοθήκην αὐτὴν βεβαίως μετὰ τὴν ἀκρὰν ἐκλεκτικότητα, ἢ ὅποια διακρίνει τοὺς εἰδι-

κοὺς μελετητάς. Χωρὶς νὰ γνωσθοῦν ἀκόμη αἱ λεπτομέρειαι, δὲν ἔπαρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ μεσαιωνική μας φιλολογία θ' ἀντιπροσωπεύεται ἐκλεκτότατα καὶ πλουσιώτατα εἰς τὴν σειρὰν τῶν τόμων αὐτῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐσχημάτισαν πολῦτοι ἐως τῶρα ἐργασίαι τοῦ Ἑλληνος γλωσσολόγου.

Ἡ Βουλὴ ἐξέφρασε τὰς θερμὰς τῆς εὐχαριστίας πρὸς τὸν γενναῖον δωρητὴν, ὁ ὅποιος παρέχει εἰς τὸν μελετητὴν τῆς Ἑλλάδος ἀνεκτίμητον βοήθειαν, καθιστῶν δημοσίαν βιβλιοθήκην καταρτισθεῖσαν διὰ τῆς ἐργασίας δεκατηρέδων ὁλοκλήρων.»

Ἡ ΕΙΚΟΝΑ πού δημοσιεύουμε ἐπὶ τὴν ἀντικρινὴν σελίδα ἐγίνε πρὸ εἰκοσι περὶ τοῦ χρόνιου ὅταν εἶχε ξαναφθεῖ ὁ Ψυχάρης ἐπὶ τὴν Ἀθήνα. Οἱ καθισμένοι ἀπ' ταῖς ἀριστερὰς ἐξ ἀριστερὰς εἶναι οἱ Θ. Βελιανίτης, Περρῆς (τυπογράφος), Ν. Πολίτης, Στεφ. Στεφάνου, Μίκης Λάμπρος, Γ. Σουρῆς, Ἐμμ. Ροῖδης καὶ Ἐμμ. Λυκούδης. Οἱ ὀρθοί εἶναι οἱ Ψυχάρης, Δ. Κακλαμάνος, Γ. Κασδόνης, Γ. Βλαχογιάννης, Κωστῆς Παλαμᾶς, Γ. Δροσίνης καὶ Γρηγ. Ξενόπουλος.

Ἐπίσης ἐπὶ τὸν προπερασμένον μῆνα, πού εἶταν ὁ Ψυχάρης ἐδῶ, καμιά τέτια φωτογραφία, πάλι ὁ ἀγαπητὸς Ξενοπούλου θὰ ποζάρει ἀπὸ τοὺς πρώτους πρώτους.

«ΜΑΣ πληροφόρον ἀπὸ τὴν Κέρκυρα πὸς τὴν 14 Ἰουλίου τ. ἔ. ἐσοτήθηκε ἐκεῖ μίαν καλλιτεχνικὴν ἐταιρεία μετὰ τὸν ὄνομα Συντροφία τῶν ἐν τῇ ἀπὸ διαφόρους λογογράφων, ζωγράφων καὶ μουσικῶν τῶν κ. κ. Εἰρήνη Δετρινίου, Κωστ. Θεοτόκη, Λάμπρο Πορφύρα, Κωστ. Χατζόπουλο λογογράφου, Δημ. Γιάννη, Μέρκο Ζαβιτοϊάνου, Κωστ. Παρθένου ζωγράφου καὶ Σπύρο Σαμίρα μουσικοῦ.

Σκοπὸς τῆς Συντροφίας εἶναι νὰ ἀντιδράσῃ ἐναντίον τῆς ἀμέλειας πού ἐπικρατεῖ ἐπὶ τὴν μορφὴν τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης ἀκολουθώντας ἐν τούτῳ τὴν παλαιὰν Κερκυραϊκὴν παράδοση πού ἄρχισε μετὰ τὸ Σόλομο.—Ἡ Συντροφία ἀποτελεῖται ἀπὸ ταχτικά καὶ ἔχταχα μέλη : ἰδρυτὲς πού κατοικοῦν ἐπὶ τὴν Κέρκυρα, ταχτικούς ἀνταποκριτὲς, καὶ συνεργάτες ἔχταχτους καλεσιμένους γιὰ ὁρισμένον καιρὸν καὶ ὁρισμένη ἐργασία ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὲς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν δὲν εἶναι περιορισμένος, γιὰτὶ σύμφωνα μετὰ τὸ καταστατικὸν τοὺς οἱ ἰδρυτὲς μποροῦν νὰ ψηφίσουν καὶ ἄλλα ταχτικά μέλη ἢ ταχτικούς ἀνταποκριτὲς, μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ἐκεῖ οὓς πού ἠθέλαν βρεθεῖν σύμφωνα μετὰ τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τῆς Συντροφίας τους. Ἡ Συντροφία ὑπόκειται μετὰ τὸ καταστατικὸν τῆς νὰ καλλιτεργήσῃ τὴν καλλιτεχνικὴν ἀντίληψιν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινοῦ, μετὰ ἐκδόσεις ἡμερολογίων, διωλέξεις, ἐκθέσεις, συναυλίας καὶ γενικά μετὰ ὅ,τι μπορεῖ νὰ συντελέσῃ ἐπὶ τὸν σκοπὸν τῆς. Εἰδικὸς κανονισμὸς δὲν προβλέπει καθε ὁρισμένον ζήτημα. Ἡ κ. κ. Εἰρήνη Δετρινίου γραμματέας τῆς Συντροφίας, μπορεῖ νὰ δώσῃ περισσώτερες πληροφορίες ἐπὶ ὅποιον θὰ ἐπιθυμοῦσε νὰ γνωρίσῃ λεπτομέρειας τοῦ Καταστατικοῦ.»

ΣΑΔΔΗ.— Πρὶν νικῆσης μετὰ τὸ σταθί, προσεπάθησε νὰ νικήσῃ μετὰ τὸ λόγον.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ : «Ο ΠΙΕΤΕΙΝΟΣ». — Ήθογραφο-φικὸ δήγημα, δίχως τὴν ξεραὶλα τῆς ἀπλῆς καὶ μονότονης ζουγραφίας. Στὸ βάθος του φαντάζει μὲ χτυπητὰ χρώματα μιὰν ἀνάλυση καὶ μιὰ ψυχολογία τοῦ χαρακτήρα ἐνὸς περιέργου κοριτσιοῦ. Ὁ τύπος τῆς Μοσκούλας μὲ τὴν ξέδαρη ἀθωοσύνη της, μὲ τὴν ὀρμητικὴν τῆς εὐλακίαν, μὲ τὴν ἀγαθὴ ἀνοιχτοκαρδίαν της, μὲ τὸ βαθύ, λεπτό, εὐγενικὸ καὶ λαγαριωμένο αἴσθημά της, σμιλημένος μὲ τὴν καλλιτεχνικὴν φροντίδα ἐνὸς λογοτέχνη σὺν τῷ Βλαχογιάννῃ, φεύγει ἀπὸ τὰ συνειδησιμῆ, ὑπὼνεται σὺν κάτι ἀληθινὸ μαζὶ καὶ πρωτότυπο, σαρκαστικὸ καὶ ζωντανό, καὶ μᾶς φέρνει ἓνα καινούργιον ἀέρα τῆς ἐπαρχιώτικης ρωμαϊκῆς ζωῆς μας.

Δίχως δραματικὰ ἐπεισόδια, μὰ μὲ τὴ γαλήνη τῆς ἀρήγησης μιᾶς ἀπλῆς ιστορίας, ξέρει καὶ μᾶς δίνει ὁ συγγραφεὺς τὴ στιγμὴν ποὺ θὰ συγκινήσῃ, τὴ στάλα ποὺ θὰ μεθύσῃ. Συγκρατημένος, στρωτός καὶ περιτεχνος ὁ λόγος, πλουμισμένος μὲ τὰ μοσκόβολα ἀνθία τῆς δημοτικῆς μας, φερμένα, θὰ ἔλεγε κανεὶς, ὀλόσια ἀπὸ τὸ πλοῦσιον περιβόλι της, τοῦ λαοῦ τὸ στόμα. Τὸ ὕφος ἀδρό. Ἡ τέχνη του, ἓνας νατουραλισμὸς εὐγενισμένος ἀπὸ μιὰ λυρικὴ ἀντιφροσύνη ποὺ περιεχέει ὅλο τὸ ἔργο.

Ξυναξὴ ὁ συγγραφεὺς τῆς «Θεικοῦλας» καὶ τοῦ «Ξηνητεμοῦ» ὑστερα ἀπὸ κύκλους καὶ δρόμους σὲ περὶ φιλοτεχνημένα κάποτε μὲ τὰ μάγια ἐνὸς θαμποῦ συμβολισμοῦ, καὶ κάποτε ἴσως μὲ κάποιον ὑπερβολὴν γιὰ ἰδανικὰ συνταυτισμένα γιὰ τὰ γούστα τοῦ συνεπαρμένου κοσμάκη ἀπὸ ἔθνικα χοντρολόγα μεθόσια. Ἔτσι σὰ μιὰν ἐπάνοδο στὴν ἀληθινὰ ἐξαιρετικὴν μπόρση τοῦ συγγραφέα, χαρετοῦμε τὸν «Πιετινό», ποὺ τὴ δημοτικὴν τὴν γλώσσα μολαταῦτα φραδιάζει ἐδῶ καὶ κεῖ μιὰ παλιά, βαρβαρισμένη ὀρθογραφία, ἀξιοπαρατήρητο ὑστέρημα γιὰ ἓνα σημερινὸ δημοτικιστὴν τεχνίτην, ποὺ δὲν εἶναι γιὰ νὰ σβῆσῃ.

P. Γ.

Σοσιαλιστικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν : «Ἡ ἐργασία μιᾶς ἐξαμηνίας». — Ἀθήνα 1914. — Ἐνα μικρὸν φυλλάδιον ποὺ μᾶς δείχνει τὴν ἀξιόλογον ἐργασίαν, ποῦκανε κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1914 τὸ Μαρξιστικόν. Σοσιαλιστικὸν Κέντρον τῆς Ἀθήνας. Ὅσα μέσα χρειάζονται γιὰ τὴ θετικὴν μόρφωσιν τοῦ ἐργάτη τὰ διάθεσε. Τὸ φυλλάδιον αὐτὸ μᾶς ἀνοίγει τὴν πόρταν γιὰ νὰ δοῦμε πῶς ἐργάζεται ἓνα Κέντρον, τοῦ τὴν ἐργασίαν του δὲν τὴν στηρίζει σὲ πῦναν καὶ προέδρους, σὲ λάβαρα καὶ αυτοκίνητα, μὰ πάνου σὲ σοφῆς διδάξεις, σὲ κοσμοξυπνήτους προκλήρυξες, σὲ ὑπέροχον βιβλιοθήκην σὺν : Τῷ Κοινωνιστικῷ Μανιφέστο· τοῦ Μάρξ—Ἐγγελ, τὰ Ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ Σοσιαλισμοῦ· τοῦ Λίμπερχτ, τὸ Σοσιαλισμὸν τοῦ Κράτους· τοῦ Ν. Γιαννιῶ καὶ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὰ σημάδια αὐτὰ μοιάζουνε σὺν ἀσυνά γλυκοχαράματα, μέσα στὸ πνευματικὸ σκοτάδι, στὴ συμπερικυκλωσιὰ τῆς περασμένης σοσιαλιστικῆς ἰδεολογίας.

Ἐκδόσεις «Ἐκδοτικὸν Ὀμίλον» Πειραιῶς.—
Στὸν Πειραιᾶ συγκεντρωθῆκανε μερικοὶ φίλοι τῆς Δημοτι-

κῆς, ποὺ ἀγαπᾶνε ἀληθινὰ κάθε ὥραϊο, κάθε ἔργο τέχνης, σὲ μιὰ συντροφίαν μὲ σκοπὸν νὰ ἐκδώσουνε μερικὰ ἀριστοτεχνικὰ βιβλία νεοελληνικὰ καὶ ξένα. Ἀπ' τὰ ξένα ποὺ μᾶς τάζουνε εἶναι κ' ἓνα βιβλίον μεταφράσεων ἀριστοτεχνικῶν, ἀπὸ τὸ «Κοῦμα τοῦ Ποιητῆ» τοῦ Δασκάλου μας Ψυχάρη ἴσαμε τίς μεταφράσεις τοῦ Ἐρταλιώτη καὶ ἄλλων. Ἀπ' τὰ νεοελληνικὰ, καὶ τὸ πρῶτον βιβλίον, τὰ δροσερόπνοια ἐπιγράμματα : «Τῆς Ζωῆς καὶ τοῦ Ὀνειροῦ» τοῦ λεπτοῦ ποιητῆ Γιάννη Περγαλιῆ, ποὺ δημοσιεύτηκανε στὸ «Νουμά» αὐτῆς τῆς χρονιάς στοὺς ἀριθ. 523—527. Τὰ ἐπιγράμματα θὰ κυκλοφορήσουν τὸ Νοέμβριον καὶ θὰ πουλιῶνται μιὰ δραχμῆ.

Τάσου Γ. Πιτσᾶ : «Γιὰ τὸ ψωμί». Κοινωνικὸν δράμα σὲ μέρη τρία. Ἀθήνα 1914. — Ὁ ἐργάτης ποὺ δυναστεύεται ἀπὸ τὸ κεφάλαιον, ποὺ σὺν ἄλλοις εἰλωτασι ποῦλάει τὴν ἐργασίαν του γιὰ ἓνα κομμάτι ξερὸ ψωμί. ποὺ σὲ κάθε βῆμα του ἀντιπύζει τὴν «Struggle for Life» προσπαθεῖται νὰ σκιαγραφηθεῖ στὸ κοινωνικὸν δράμα τοῦ κ. Πιτσᾶ. Ἡ προσάθεια εὐγενικὴ, ἡ ἰδέα ὑπέροχη, μὰ τὸ ἔργο περισσότερον προπαγανδιστικὸν μπροσούρα παρὰ δράμα. Συνολικὰ τὸ «Γιὰ τὸ ψωμί», κάτου ἀπὸ τὴ σοσιαλιστικὴν ἰδεολογίαν, κάτου ἀπὸ τὴν Τέχνην.

Τὰ σκηνικὰ φρεγάδια ἄπειρα. Τὸ δράμα γενικὰ ἀψυχολόγητον καὶ δίχως καμμιά σκηνικὴν δράσιν. καμμιά δραματικὴν πλοκήν. Ἐνας τρομερὸς ρητορικὸς τόνος τὸ γιομίζει. Οἱ διάλογοι ἀτέραντοι, ποὺ κατανοῦνε πολλὰς φορὰς μονόλογοι παλαιορωμαντικῶν δραμάτων. Οἱ ἠρωεῖς του, οἱ ἐργάτες ποὺ ζοῦν, ποὺ κινῶνται, ποὺ πάσχουν κάτου ἀπ' τὸ βαρὺ χέρι τῆς ἐκμετάλλευσης, περισσότερον ῥήτορες—βουλετεῖς παρὰ ἐργάτες.

Γιὰ τὸ ἔργο δὲ θὰ μιλούσαμε καθόλου, ἂν δὲ βλέπαμε πὸς καὶ ὁ κ. Πιτσᾶς εἶναι ἀπ' τοὺς διαλεκτοὺς νέους πύουνηγάνε κάποιον ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικὰ κ' ἔχουν τὸν πόθον νὰ δουλέψουνε γιὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ ἐργάτη. Ἄγιος ὁ πόθος, μὰ χρειάζεται καὶ κάτι ἄλλο : μελέτη, παρατήρησι καὶ ὕψιστην ἀντιλήψιν τὸν πόθον σου θέλεις νὰ τὸν πραγματοποιήσῃς μὲ τὸ θεῖον—ταλέντο. H. T.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

“ ΜΟΥΣΙΚΗ ”

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΤΗΣ Β. ΑΥΓΗΣ

13—15 Στρουτῶν Ἀρδακκίου

ΑΘΗΝΑΙ

Δι' ἄσμα καὶ κλειδοκῆρυβλον

Ἀπὸ τὴν ὀπερέτταν τοῦ κ. Θ. Σακελλαρίδου

ΣΤΑ ΠΑΡΑΠΗΓΜΑΤΑ

251—Πῶ ! πῶ ! τί νὰ κάμω (χορευτικὸν δυοῖον). Δρ. 1,25

252—Τρελαίνομαι γιὰ κότε. » 1,25

253—Θυμᾶς ἓνα βραδύ (βάλς-δυοῖον). » 1,25

254—Εἶνε πεταχτὴ (polka-duetto). » 1,25

Καὶ ὅλα τὰ τραγοῖδια τῶν «Παραθηναίων» τοῦ 1914

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

ΒΑΝΔΑΛΟΙ ΣΤΟ ΔΑΦΝΙ

Φίλε «Νουμά»

Μιά βραδιά της περασμένης εβδομάδας που έτυχε να βρεθώ με μιὰ παρέα στη Φρεαττύδα, ένας κύριος από την παρέα με προσκάλεσε να πάγαινα την Κυριακή στο Δαφνί που θα ωργάνωνε έκδρομη οικογενειακή. Πιάσαμε κουβέντα για την έκκλησιά του Λαφνιού. 'Απάνω σαντό μου έλεγε ο κύριος αυτός, ότι οι γυναίκες των οικογενειών που πάνε συχνά στο Δαφνί από το πρωί και μένουνε όλη την ημέρα, στέλνουνε τα παιδιά μέσα στην έκκλησιά και κρυφά από τον επιστάτη βγάζουνε, όσο φτάνουνε, πετραδάκια από τις εικόνες της έκκλησιάς! 'Όλοιο βγάλει τὰ πιό πολλά και τὰ πιό όμορφα, και τὰ μοιράζουνε. Οι γυναίκες τὰ παίρνουνε και τὰ βάζουνε στὰ εικονίσματα τους.

Μου φάνηκε τόσο φρεβερό αυτό, που αν και είχα απόλυτη πεποίθηση στον άνθρωπο που μου το έλεγε, πάλε δέ μου άρεζε να το πιστέψω. Οι άλλοι κύριοι, στη δυσπιστία μου αυτή μου άπάντησαν, ότι αυτό δά είναι ιστορία παλιά και γνωστή.

Δέν πιστεύω να είναι άνάγκη για να γραφοῦνε πιό πολλά για τοῦς άμμόδιους.

'Ισως οι καλλιτέχνες μας σκέφτονται να διαμυρτηροῦνε για το κανονίδι που έφαγεν η Γοτθική έκκλησιά των Ρέιμς άπό τοῦς Γερμανούς.

Γκ. Δοκός

Πειραιῶς 15-9-914.

ΝΤΕ ΑΛΛΗΜΟΥΡΕΡ.—Είναι δύσκολο να βρῆς έναν ζιπαμένο, που να πιστεύη πραγματικά πως είναι εύτυχος, όπως είναι δύσκολο να ανακαλύψης ένα μετρούρονα που να νομίζει τον εαυτό του πολύ δυστυχῆ.

Δέν ειρωνευτήκαμε «τοῦς άδελφοῦς Παπαντωνίου», όπως γράφει ο «Ψιτικός» στο προχθεσινό του φυλλάδιο, μα άπλούστατα συστήσαμε στον κ. Βενιζέλο να διορίσει και τον κ. Χαρίλτο νομάρχη κάτου, για να πάψει και λόγου του να γράφει άνήθικες λυρικές άνοησιές. Τίποτ' άλλο.

— Για τὴ δραματική σκολή που ίδρυσε ο κ. Φραγκίσκος 'Ιωσήφ άκούστηκε τούτο, τὸ άληθινά άδικο: «'Ισαμε τώρα εἴχαμε έναν 'Ιωσήφ και δέν μπορούσαμε νάν τονε βαστάξουμε. Φαντάσου τώρα τί έχουμε να πάθουμε με τὰ 'Ιωσηφάκια, που θα βγῶνε μεθαῦριο με τὴ ντουζίνα».

— 'Όστόσο il n' y a qu' un ... Christomanos! 'Ενας είναι ο Μπέης!, που λέει ο λόγος.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Κ. Α. 'Ανήστρεφτός=άνεπιστρέψτός, άγύριστος. Τὴ λέξη δέν τὴ δημιούργησε ο Π. Τ. μα ο 'Ελληνικός λαός. Κοίταξε και Δελτίο της «'Ελλ. Λαογραφικῆς έταιρίας» τόμ. Β'. τεῦχος Α' σελ. 631 «Κ. Π. Κασσιάτη, Λαογραφικά σύλλεκτα ἐξ 'Ιου». Στοιχ. «'Ανήστρεφτους» του περασμένου φύλλου να διορθωθεί και το σούρσιμο με τὴ λέξη μάγκαλο.

Ο ΣΚΟΡΟΣ ΚΑΙ Η ΚΟΚΚΟΤΑ

— Ζω μες στα μεταξωτά κι' όστι βρω το σκορικό! εἶπε μιὰ μέρα ο σκόρος πὲ μιὰ κοκκότα πουρίγνε ναββαλίνα στην ντουλάπα της. 'Όταν δὴ ένα κινούργιο ροῦχο τρέχω, τὸ θαγκάνω, τὸ τρυπάω, τὸ κουρελιάζω. Κ' έτσι παχαίνω και γίνωμαι μιὰ μέρα πεταλούδα με όμορφα φτερά και σφίνω γειά. Δέν πρέπει να με κυνηγῆς, επειδὴ σούφαγα χτες τὰ γάντια σου. Σκέψου πως και σὺ τὸ ίδιο κάνεις. 'Ιδόνεις ποῦτα τοῦς έρωμένους σου κι' όστερα τοῦς διόγνεις... 'Εγὼ ζω από σένα, σὺ από κεινος. Και οι δύο μας ένα έχουμε προορισμό: τὴν Κατατροφή... 'Αίτες!... Κ' οι δύο μας σκόρος εἴμαστε.

('Από τοῦς μῦθους τοῦ Trillussa)

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪ'Α

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοον 'Ελληνικὸν θαλαμηγῶν

'ΙΩΑΝΝΙΝΑ,

θέλει αναχωρεῖν ἐκ Πειραιῶς (μέθω Καλαμῶν-Πατρῶν) κατ' εἰθέριον διὰ Νέαν 'Υόρκην τὴν 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.

Δι' ἐπιδάτας, εἰσιτήρια και περαιτέρω πληροφορίας άπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον 'Εθν. 'Ατμοπλοίας ὁδὸς 'Απελλοῦ 1. 'Αρθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον 'Εθν. 'Ατμοπλοίας τῆς 'Ελλάδος. ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 41 (ἐπισθεν 'Αγίας Τριάδος). 'Αρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες να ἀπαλιπώσι θέσεις άνάγκη να δηλώσωσι ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς 'Εταιρίας και εἰς τοῦς κατά τόπους άνεγνωρισμένους αντιπροσώπους.

'Υποστηρίζοντες τὰ 'Ελληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν, μεγαλύετε τὴν Πατριδα σας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ἀνακοινού δετι

Ἀπὸ τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1914 ἀρχομένης τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 281 «περὶ Σωματείων», καλοῦνται οἱ διοικοῦντες τὰ παντὸς εἶδους σωματεία ἐπαγγελματικά, ἀλληλοβοηθητικά, πατριωτικά, θεησκευτικά, κοινωνικά, εὐπορητικά, πολιτικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά, φιλολογικά, τοπικά, κοινοτικά κλπ. ἵνα συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν 25ην Σεπτεμβρίου δὲν ἔχει πλέον ἰσχύον πᾶσα προηγουμένη τυρὸν ἐγκρίσις καταστατικῶν, εἴτε διὰ Β. Διτάγματος εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον γενομένη. Ὅσα ἐκ τῶν λειτουργούντων ἔρῃ σωματείων θέλουσι νὰ εἶναι νομίμως ἀνεγνωρισμένα πρέπει νὰ φροντίσῃ ὅπως, μέχρι τὸ παλὸν τῆς 25ης Δεκεμβρίου ἔ. ἔ. μεταρρυθμίσουν τὸ καταστατικὸν των καὶ τὸ προσαρμόσῃ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καταθέσῃ δὲ τὸ καταστατικὸν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον εἰς διπλοῦν, ἵνα ἐπιτύχῃσι τὴν ἀναγνώρισίν των.

Κατὰ τὸν 281 νόμον τὰ οὕτως ἀναγνωριζόμενα σωματεία θέλουσι ἀπολαύει διαφόρων πλεονεκτημάτων καὶ προνομίων. Τοιαῦτα εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τελῶν καὶ φόρων (χαρτοσήμου, θεαμάτων εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ταμείου των παρατάξεις, ταχυδρομικῶν διὰ τὴν πρὸς τὰς ἀρχὰς ἀλληλογραφίαν κλπ.)

Τὴν σπουδαιότεραν δὲ ἀναμφιβέλως κοινωνικὴν σημασίαν ἔχει ἡ εἰδικὴ διαταξὶς τοῦ νόμου, καθ' ἣν τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικά σωματεία ἰδρύοντα ἐπαγγελματικὰ σχολὰ διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν μελῶν των, θέλουσι λαμβάνει ἄξι μόνιμὴν ἐνίσχυσιν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀλλὰ καὶ ἀνάλογον χρηματικὸν βοήθημα.

Οἱ ἐπιθυμούντες νὰ λάβουν ἀντίτυπα τοῦ Νόμου ἢ περαιτέρω δευτερεύουσας καὶ πληροφορίας δύνανται νὰ ἀπευθύνωνται δι' ἑλπίδος ἐπιστολῆς των ἢ πρὸς τοὺς οἰκείους Νομάρχας ἢ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀπ' εὐθείας.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας)

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ Η ΣΚΥΛΙΤΣΑ

— Πῶς ἄλλαξες, Φιρή μου! ἔλεγ' ἓνας σκύλος σὲ μιὰ σκυλίτσα. Πρῶτα πήγαινε; πάντα μοναχὴ, τώρα πάντα με συντροφιά εἶσαι. Ἡ Δούκισσα ἀπὸ τότε ποῖσαι μαζί της, πάντα στὴν καρδιά της σὲ παίρνει. Δὲν εἶσαι πιὰ, Φιρή μου, ἢ ἴδια. Μεσηφρανεύεις. Τώρα ὄλο με τοὺς σκύλους τοῦ σπιτιοῦ ἀγαπᾷς; νὰ παίζης. Κι ὡς σὲ παιδεύουνε κείνοι κι ἄ; σὲ τυραννοῦν. Πρῶτα ὅμως εἴσουνα τόσο καλὴ, τόσο καταδεικτικὴ! Δὲν κοίταζες στὰ ψιλά!...

— Ἔ! τὸ ξέρω, τί νὰ κάνω! εἶπε ἡ σκυλίτσα. Ἡ κυρία φταίει ποὺ μουῦβαλε ἀέρα στὰ μυαλά καὶ με χάλασε!

(Ἀπὸ τοὺς μύθους τοῦ Trilussa)

ΝΤΕ ΛΑ ΜΠΟΥΓΓΕΡ.— Ἡ ζωὴ εἶναι σύντομη καὶ γρήγορη. Ξοδιάζουμε τὴ ζωὴ μας ποθώντας.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ο ΕΙΛΙΚΡΙΝΗΣ

Λογουχάρη. Ὅταν εἶναι νὰ ζημιωθεῖ ἀπὸ καιμὰ δουλιὰ του δὲ διστάζει νὰ πεῖ καὶ τὴν πιὸ χοντρή ψευτιά. Ὅταν εἶναι δὲ νὰ κερδίσει, τότε... — ἄ, μὰ τότε σφάζεται γιὰ τὴν ἀλήθεια.

— Μὰ, χριστιανέ μου, ἐστὶν τὸν ξεμπερδεψες τὸ φτωχὸ μὲ τὰ λόγια ποὺ τοῦ εἶπες...

— Ἄ, ὄλα κι ὄλα!... Προπαντὸς ἡ εἰλικρίνεια!... Τὴν ἀλήθεια ἔχει χροὸς; νὰ λέει κανεὶς καὶ νὰ διαφορεῖ γιὰ τὰ ποτέλεσμα...

Ο ΑΔΙΑΝΤΡΟΠΟΣ

Λογουχάρη. Ἀπλώνει τὸ χέρι του στὴν τσιγαροθήκη σου, παίρνει τοιγάρου, δίχως νὰν τοῦ τὸ προσφέρεις, καὶ μόλις τραβήξει μιὰ ρουφηξιά, στραβομουτσουιάζει μουρμουρίζοντας:

— Ὦχ, ἀδερφέ, καπνὸς εἶναι αὐτὸς ἢ κιβλίνα;

Ἄν τύχει νὰν τοῦ δώσεις καὶ κανένα δεκάριχο δαινεϊκό, θὰ σοῦ πεῖ, ἀφοῦ ὅμως πρῶτα τὸ καλοσεπώσει:

— Τέτια παλιόχρωτα λερωμένα, ποῦ κρατεῖς σὲ πορτοφόλι σου σιχαίνεται κανεὶς; νὰν τὰ γγίξει!...

ΘΕΟΒΡΑΣΤΟΣ

ΝΤΕ ΛΑ ΜΠΟΥΓΓΕΡ.— Ζητοῦμε τὴν εὐτυχία μας ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας. Τὴ ζητοῦμε στὶς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων ποὺ τοὺς ξέρουμε πὺς εἶναι κόλακες καὶ τοὺς λείπει ἡ εἰλικρίνεια. Τὶ μορξί! Πολλοὶ ἄνθρωποι ξοδιάζουν τὴ μὴ τὸν ζοῖ γιὰ νὰ κάμουν ἐλεεινὴ τὴν ἄλλη μισή.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΝΟΤΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Κυκλῶδες

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ με διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀρθάστου ταχύντηος πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιοι. ΕΣΠΕΡΙΑ ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Πορταλία Τρούμπα).

Ἐκάστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον, Τήνον, Ἄνδρον καὶ Κόρθιον.

Ἐκάστην ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. δι' Ἀλεξανδρείαν. Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθύντεον:

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμῆ Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γαλιόμαν καὶ Σ. Σωτιάδου, (πλευτὰ Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμηοῖας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ὄπισθεν Ἀγίας Τριίδας).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Μ. Π. Σαλβιάγ, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1. (Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)